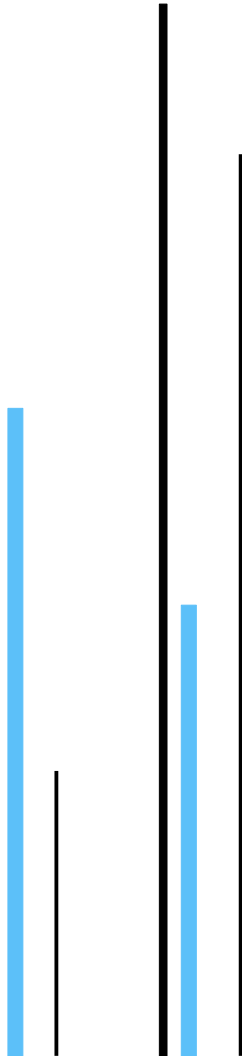

Sociaal-economische gegevens voor NRM 2015

Actualisatie SEGs 2030 - 2040

Sociaal-economische gegevens voor NRM 2015

Actualisatie SEGs 2030 - 2040

Uitgevoerd in opdracht van Rijkswaterstaat - Water, Verkeer en Leefomgeving

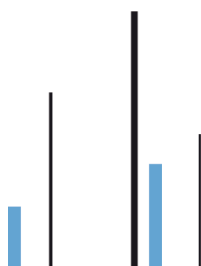
Léon Groenemeijer, Bert Marchal en Gerard van Leeuwen

januari 2014 | r2014-0047LG | 14226-RUI

ABF Research | Verwersdijk 8 | 2611 NH | Delft | 015 - 27 99 300

Copyright ABF Research 2014

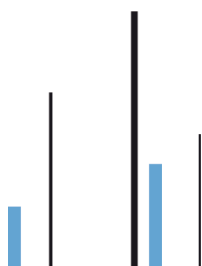
De informatie in dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. ABF Research aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten, onnauwkeurigheden of onvolledigheden. Het gebruik van (onderdelen van) dit rapport is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
2	Bevolking	11
2.1	Nationale bevolkingsontwikkeling	11
2.2	Provinciale bevolkingsontwikkeling.....	13
2.3	Gemeentelijke bevolkingsontwikkeling	14
2.4	Zonale bevolkingsontwikkeling	14
3	Leerlingen en studenten	17
3.1	Leerlingenplaatsen	17
3.2	Studenten naar woonlocatie	18
4	Beroepsbevolking	19
5	Banen	21
6	Inkomen	23
7	Buitenland	25
7.1	Bevolking en beroepsbevolking.....	25
7.2	Werkgelegenheid	25
7.3	Aanpassingen ten behoeve van SEGs NRM 2014.....	26
8	Controles	27
	Bijlage – Commentaren en verwerking	29

1

Inleiding

Sociaal-economische gegevens voor de verkeersmodellen

Rijkswaterstaat gebruikt voor Verkenningen en Planstudies voor infrastructuurprojecten eigen verkeersmodellen om de omvang van het verkeer te berekenen op het wegennet en om de effecten van beleid, zoals extra infrastructuur, te bepalen. Hiervoor heeft RWS vijf verkeersmodellen in gebruik. Vier regionale verkeersmodellen voor de landsdelen Noord, Oost, Zuid en West en één nationaal model voor Nederland als geheel, het LMS. Deze 5 modellen (ook genoemd percelen) maken deel uit van één modelsysteem: het Nederlands Regionaal Model (NRM).

Met het NRM wordt op basis van informatie met betrekking tot de verkeersnetwerken en sociaal-economische gegevens (SEGs) de verkeersafwikkeling gesimuleerd. De sociaal-economische gegevens die gebruikt worden zijn het aantal inwoners, het aantal huishoudens, het aantal arbeidsplaatsen, de beroepsbevolking, het aantal woonachtige studenten, het aantal leerlingenplaatsen en het gemiddeld huishoudinkomen per NRM-zone. In tabel 1.1 is een overzicht opgenomen van alle gegevens die in de SEGs zijn opgenomen.

Tabel 1.1 Overzicht sociaal-economische gegevens voor NRM 2014

In bestanden gebruikte afkorting	Omschrijving
M_0_14	mannen 0 t/m 14 jaar
M_15_34	mannen 15 t/m 34 jaar
M_35_64	mannen 35 t/m 64 jaar
M_65_EO	mannen 65 jaar en ouder
V_0_14	vrouwen 0 t/m 14 jaar
V_15_34	vrouwen 15 t/m 34 jaar
V_35_64	vrouwen 35 t/m 64 jaar
V_65_EO	vrouwen 65 jaar en ouder
INWONERS	totaal aantal inwoners
HUISH	aantal particuliere huishoudens
STUDENTEN	aantal studenten met studiefinanciering naar woonlocatie
LANDBOUW	aantal banen in landbouw
INDUSTRIE	aantal banen in industrie
DETAIL	aantal banen in detailhandel
OVERIG	aantal banen in overige sectoren
BANENTOT	totaal aantal banen
ZELFST	totaal aantal eenmanszaken
BANENTOT2	totaal banen excl. eenmanszaken
ACT_WAG	actief wagenpark*
PT_KP	parkeertarieven*
BASIS_OW	aantal leerlingenplaatsen basisonderwijs
SPEC_OW	aantal leerlingenplaatsen speciaal onderwijs
VOORTG_OW	aantal leerlingenplaatsen voortgezet onderwijs
MBO	aantal leerlingenplaatsen middelbaar beroepsonderwijs
HBO_WO	aantal voltijdstudentenplaatsen hoger onderwijs
BBV_MAN	mannelijke beroepsbevolking
BBV_VROUW	vrouwelijke beroepsbevolking
WERKZ_M	werkzame mannelijke beroepsbevolking
WERKZ_V	werkzame vrouwelijke beroepsbevolking
PT_MAN	parttime werkzame mannelijke beroepsbevolking (12 tot 30 uur)
PT_VROUW	parttime werkzame vrouwelijke beroepsbevolking (12 tot 30 uur)
INK_GEM	gemiddeld besteedbaar huishoudinkomen

* deze gegevens worden door Rijkswaterstaat in de SEGs opgenomen

Het NRM werkt met 6.096 Nederlandse zones en 499 buitenlandse zones. De Nederlandse zones bestaan uit een verfijning van viercijferige postcodegebieden. Met name in stedelijke gebieden zijn postcodegebieden opgesplitst in twee of meerdere NRM-zones.

Sociaal-economische gegevens voor de toekomstjaren

In dit rapport wordt de actualisatie van de sociaal-economische gegevens voor NRM 2015 beschreven. Een jaar geleden heeft ABF Research in het kader van de Actualisatie SEGs voor NRM 2014 twee scenario's op detailniveau uitgewerkt¹. Het betreft twee van de toekomstscenario's die in het kader van de studie Welvaart en Leefomgeving (WLO) door de planbureaus zijn opgesteld, te weten Global Economy (GE) en Regional Communities (RC). Deze scenario's kennen als startjaar 2002. Op verzoek van het Ministerie van Infrastructuur & Milieu heeft het Planbureau voor de Leefomgeving² deze twee scenario's 'geactualiseerd'. Het Planbureau heeft er voor gekozen om in afwachting van binnenkort te publiceren nieuwe WLO-scenario's, de nationale totalen voor bevolking en huishoudens in de jaren 2020, 2030 en 2040, ondanks de sinds 2002 gerealiseerde bevolkingsgroei, niet aan te passen. Wel zijn op basis van waargenomen regionale verschuivingen in de ontwikkeling van de bevolking de twee genoemde scenario's op regionaal niveau aangepast. Bij de uitwerking van de SEGs voor het NRM worden de door het PBL opgestelde provinciale totalen voor bevolking, huishoudens en arbeidsplaatsen als maatgevend aangehouden.

In afwijking van voorgaande jaren heeft deze actualisatie uitsluitend plaatsgevonden voor de toekomstjaren 2030 en 2040.

Definities

In het rapport NRM-Basisbestand 2011³ is de totstandkoming van de sociaal-economische gegevens voor peildatum 1-1-2011 beschreven. In genoemd rapport zijn de definities en bronnen van alle variabelen die in de SEGs voorkomen beschreven. Voor de toekomstjaren worden dezelfde definities gehanteerd. In dit rapport wordt per variabele aangegeven welke bronnen en welke methoden gebruikt zijn om gegevens voor de toekomstjaren te genereren.

Planinformatie

Als hulpmiddel bij het simuleren van de ruimtelijke ontwikkelingen in de scenario's heeft ABF Research overzichten opgesteld met per NRM-zone becijferingen van het aantal woningen en arbeidsplaatsen in plannen voor woningbouw, kantoren, bedrijventerreinen, winkels, etc. Het overzicht is gebaseerd op de Nieuwe Kaart van Nederland, door ABF aanvullend verzamelde planinformatie in een aantal provincies en informatie verzameld in het kader van deze en voorgaande actualisatie van de SEGs. Er is gebruikt gemaakt van de laatste versie van de Nieuwe Kaart van Nederland (maart 2010), een landsdekkende digitale kaart met ruimtelijke plannen. In totaal zijn er in deze kaart plannen voor 1.2 miljoen woningen opgenomen en een groot aantal werklocaties. Aangezien de Nieuwe Kaart van Nederland niet meer geactualiseerd wordt,

¹ Zie het rapport *L.M.G. Groenemeijer – Sociaal-economische gegevens voor NRM 2014 – Actualisatie SEGs 2020-2030-2040*, ABF Research, 2 februari 2014, Delft, r2014-0002LG

² Ritsema van Eck, Jan, Hans Hilbers, Carola de Groot en Stephaan Declerck, *Notitie Actualisatie Sociaal-Economische Invoergegevens Verkeers- en vervoersmodellen*, PBL, 27 november 2013, Den Haag, publ.nr. 01285

³ L.M.G. Groenemeijer en W.J.M. Philipsen, *NRM-Basisbestand 2011 – sociaal-economische gegevens voor verkeersmodellen*, ABF Research, Delft, oktober 2012/mei 2013, r2012-0040LG

is voorts gebruik gemaakt van recente inventarisaties van woningbouwplannen van de provincies Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland en de Metropoolregio Amsterdam met in totaal 684.000 woningen.

De geplande gebouwen en terreinen opgenomen in de Nieuwe Kaart van Nederland versie maart 2010 bevatten naar schatting werkruimte voor 600.000 arbeidsplaatsen. De omvang van het aantal arbeidsplaatsen bij deze nieuwe ontwikkelingen is geschat met behulp van de in tabel 1.2 opgenomen kengetallen voor de in de Nieuwe Kaart gebruikte eenheden, te weten m² bruto vloeroppervlak, hectare bruto terrein c.q. hectare uitgeefbaar terrein.

Tabel 1.2 Toegepaste kengetallen werkgelegenheidseffect plannen Nieuwe Kaart van Nederland*

type functie	toegepast kengetal
bollenteelt	0,6 arbeidsplaats per hectare
glastuinbouw	3 arbeidsplaatsen per hectare
industrie	per hectare uitgeefbaar is 30% van het oppervlak toegerekend aan industrie met 10 arbeidsplaatsen per hectare per hectare oppervlak is 70% als uitgeefbaar beschouwd, waarvan 30% voor industrie met 10 arbeidsplaatsen per hectare
overig	per hectare uitgeefbaar is 70% van het oppervlak toegekend aan overig met 10 arbeidsplaatsen per hectare per hectare oppervlak is 70% als uitgeefbaar beschouwd, waarvan 70% voor industrie met 10 arbeidsplaatsen per hectare
detailhandel	per 50 m ² bvo is 1 arbeidsplaats toegekend per 40 m ² bvo is 1 arbeidsplaats toegekend

Proces

Conform de bij het opstellen van eerdere versies van de SEGs gehanteerde werkwijze is de invulling van de scenario's qua bevolking en arbeidsplaatsen in overleg met de regionale partners van Rijkswaterstaat tot stand gekomen. Begin september 2014 zijn twee informatiebijeenkomsten gehouden en is er een informatiepakket rondgezonden met daarin de vigerende SEGs (Actualisatie SEGs 2014), alsmede de hierboven beschreven overzichten met planinformatie per NRM-zone.

Aan de partners is gevraagd om aan te geven of de aantallen inwoners, huishoudens en arbeidsplaatsen in de scenario's in 2030 en 2040 nog stroken met hun inzichten dan wel dat deze op gemeentelijk dan wel zonaal niveau aanpassing behoeven. Voorts is gevraagd om de planinformatie te controleren en eventueel aan te vullen.

Op basis van het ontvangen commentaar zijn in twee ronden aanpassingen doorgevoerd, zowel in de 'gewenste' gemeentetotalen als in de planinformatie. De planinformatie of de op andere wijze aangeleverde informatie over ruimtelijke ontwikkelingen is omgezet naar het CBS-buurniveau ten einde de bevolkings- en huishoudensontwikkeling met behulp van het Primos-model te simuleren. Vervolgens zijn de modelresultaten met behulp van verdeelsleutels omgerekend van CBS-buurtten naar NRM-zones.

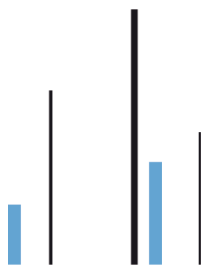
Per NRM-zone is de bevolking beschikbaar naar leeftijd en geslacht en het huishouden naar type.

De planinformatie is niet rechtstreeks in de scenario's overgenomen. In het GE-scenario zijn er veel meer woningen (2,6 miljoen) nodig in de periode tot 2040 dan in de huidige plannen opgenomen. In dit scenario is de nieuwbouw uitgebreid. In het RC-scenario loopt het aantal huishoudens, weliswaar regionaal sterk gedifferentieerd, met 600.000 terug. De nieuwbouw is in dit scenario beperkt, terwijl het aantal woningonttrekkingen is opgevoerd.

Er zijn twee commentaarronden geweest waarin de regionale partners op tussenversies van de 'SEGs op hoofdlijnen' konden reageren. In deze 'SEGs op hoofdlijnen' zijn per NRM-zone opgenomen het totaal aantal inwoners, huishoudens en arbeidsplaatsen.

Het door de regionale partners geleverde commentaar c.q. de wensen met betrekking tot de wijze waarop de SEGs tot stand dienen te komen lopen nogal uiteen: van “geen commentaar” tot het verzoek om SEGs te construeren op basis van door de partner aangeleverde informatie op pc6-niveau. ABF Research is zoveel als mogelijk binnen de beschikbare tijd aan deze verzoeken tegemoet gekomen. In bijlage 1 is een samenvatting opgenomen van het geleverde commentaar en de wijze waarop dit verwerkt is.

2

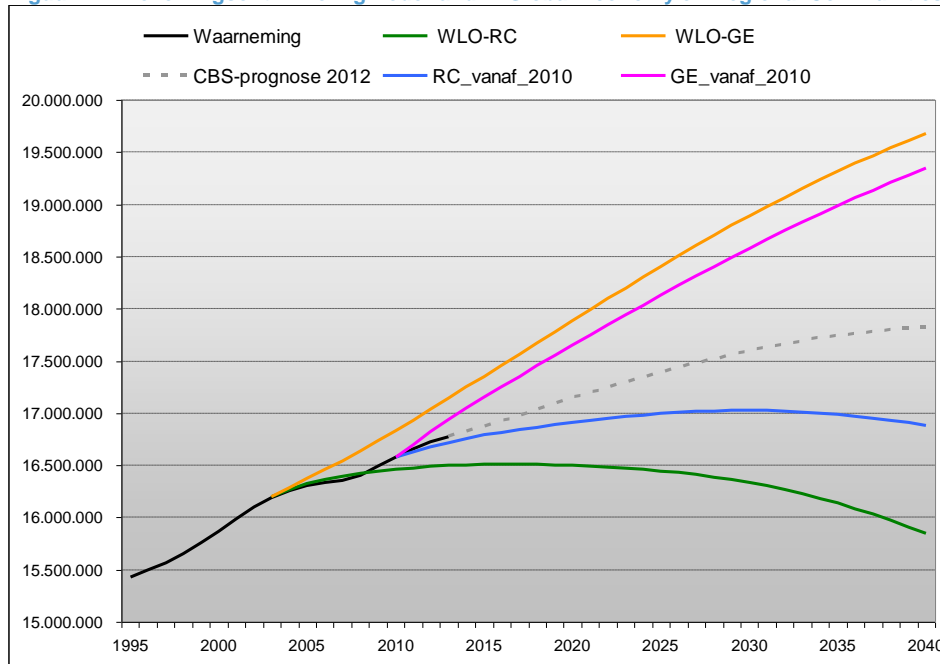

Bevolking

2.1 Nationale bevolkingsontwikkeling

De bevolkingsontwikkeling van Nederland zoals voorzien in de vier WLO-scenario's is in februari 2004 gepubliceerd¹. De bevolkingsontwikkeling heeft zich vanaf 2002 de eerste jaren conform het RC-scenario ontwikkeld, maar na een stevige groeispurt houdt de ontwikkeling inmiddels weer het midden tussen GE en RC. De bevolking van Nederland is sinds 2002 met 800.000 mensen toegenomen. Volgens het RC-scenario had het bij een toename van 400.000 zullen blijven, terwijl het GE-scenario een toename met ruim 1.2 miljoen voorzag.

Figuur 2.1. Bevolkingsontwikkeling Nederland in Global Economy en Regional Communities

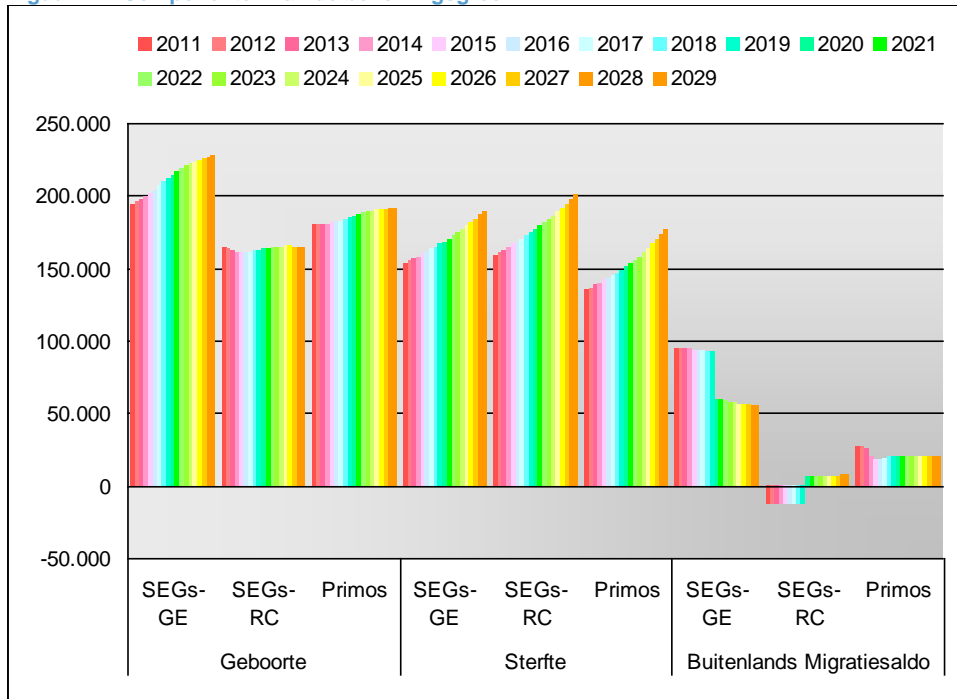
De consequenties van de bevolkingsontwikkeling vanaf 2002 zijn in principe relatief groot voor het RC-scenario zo is uit eerdere verkenningen² gebleken. De gerealiseerde bevolkingsgroei leidt bij identieke aannamen met betrekking tot vruchtbaarheid, sterfte en buitenlandse migratie als in het RC-scenario in de periode tot 2040 tot ruim 1 miljoen mensen meer in Nederland dan in het originele RC-scenario verondersteld wordt. Het toepassen van de GE-veronderstellingen leidt op deze termijn tot een kleiner verschil (circa 400.000 mensen minder dan in het originele GE-scenario verondersteld wordt).

¹ A.H. de Jong en H.B.M. Hilderink, Lange-termijn bevolkingsscenario's voor Nederland, RIVM, Bilthoven, februari 2004

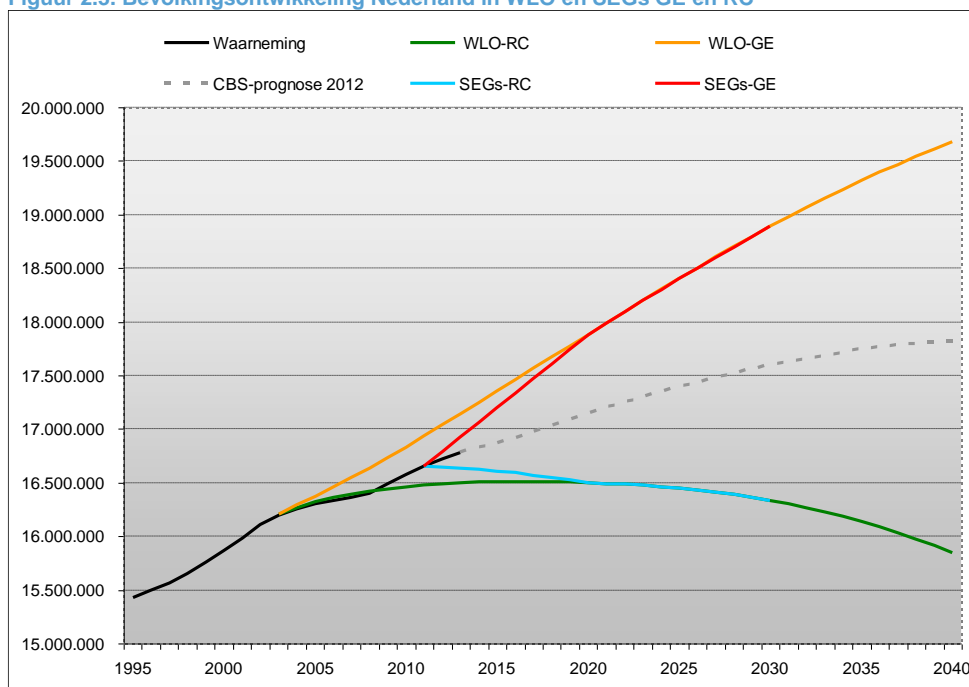
² Léon Groenemeijer, Hans den Otter, Gerard van Leeuwen, Houdbaarheid woningbehoefteprognoses Noordvleugel, ABF Research, Delft, oktober 2011

Aangezien opdrachtgever, in navolging van het PBL, vasthoudt aan de bevolkingsomvang zoals in de originele WLO-scenario's is vastgelegd, zijn de veronderstellingen met betrekking tot de verschillende componenten van de bevolkingsgroei in de scenario's aangepast (figuur 2.2). In de periode tot 2020 is het buitenlands migratiesaldo in GE bijna verdubbeld ten opzichte van het originele GE-scenario, terwijl dit saldo in RC negatief is gemaakt. De scenario's zijn op deze manier in de periode tot 2020 verder aangepast ten einde de 'gewenste' bevolkingsgroei in de periode tot 2020 te simuleren.

Figuur 2.2. Componenten van de bevolkingsgroei

Figuur 2.3. Bevolkingsontwikkeling Nederland in WLO en SEGs GE en RC

2.2 Provinciale bevolkingsontwikkeling

Vorige versies van de SEGs voor het NRM waren gebaseerd op een eerdere regionale uitwerking van de WLO-scenario's, de zogeheten *Regionale Langetermijnsenario's* die ABF Research in opdracht van het Ministerie van VROM in 2008 heeft opgesteld. In de SEGs voor NRM 2014 wordt zoals gezegd gebruikt gemaakt van de nieuwe uitwerking van de WLO die het PBL voor het GE- en het RC-scenario op provinciaal niveau heeft opgesteld. In onderstaande tabellen zijn de aantallen inwoners en huishoudens die het PBL in deze scenario's per provincie voorziet opgenomen ("de provinciale randtotalen").

Tabel 2.1 Uitwerking GE-scenario op provinciaal niveau volgens PBL (2013)

	inwoners			huishoudens			gemiddelde huishoudensgrootte		
	2020	2030	2040	2020	2030	2040	2020	2030	2040
Friesland	674.561	692.806	697.187	321.015	342.336	352.222	2,10	2,02	1,98
Groningen	629.622	660.993	666.690	333.732	362.110	372.466	1,89	1,83	1,79
Drenthe	507.215	525.718	535.507	239.866	260.037	270.637	2,11	2,02	1,98
Overijssel	1.214.027	1.281.238	1.307.440	558.175	610.776	637.415	2,17	2,10	2,05
Gelderland	2.128.631	2.224.756	2.271.382	1.006.136	1.097.896	1.146.440	2,12	2,03	1,98
Flevoland	459.396	542.279	616.940	205.697	254.049	294.113	2,23	2,13	2,10
Noord-Holland	2.961.378	3.125.380	3.271.568	1.476.624	1.615.591	1.736.095	2,01	1,93	1,88
Zuid-Holland	3.809.052	4.014.823	4.249.700	1.840.587	2.006.375	2.176.311	2,07	2,00	1,95
Utrecht	1.355.933	1.498.460	1.620.087	652.647	750.622	830.548	2,08	2,00	1,95
Zeeland	392.709	407.705	416.294	187.038	199.565	207.541	2,10	2,04	2,01
Noord-Brabant	2.599.229	2.750.993	2.865.868	1.226.427	1.347.302	1.436.576	2,12	2,04	1,99
Limburg	1.152.129	1.165.729	1.159.307	566.548	594.259	608.091	2,03	1,96	1,91
Totaal	17.883.882	18.890.882	19.677.971	8.614.493	9.440.918	10.068.454	2,08	2,00	1,95

Tabel 2.2 Uitwerking RC-scenario op provinciaal niveau volgens PBL (2013)

	inwoners			huishoudens			gemiddelde huishoudensgrootte		
	2020	2030	2040	2020	2030	2040	2020	2030	2040
Friesland	626.906	614.664	602.026	276.275	273.705	260.640	2,27	2,25	2,31
Groningen	565.656	548.049	521.974	276.949	270.551	249.789	2,04	2,03	2,09
Drenthe	469.583	455.064	441.313	206.155	203.302	191.323	2,28	2,24	2,31
Overijssel	1.116.798	1.112.274	1.090.772	475.683	480.077	460.338	2,35	2,32	2,37
Gelderland	1.959.640	1.919.523	1.881.085	856.872	854.750	816.868	2,29	2,25	2,30
Flevoland	398.451	408.574	427.201	163.865	171.945	176.582	2,43	2,38	2,42
Noord-Holland	2.723.363	2.742.882	2.673.290	1.252.500	1.267.717	1.211.318	2,17	2,16	2,21
Zuid-Holland	3.542.170	3.540.348	3.420.041	1.581.792	1.587.565	1.508.267	2,24	2,23	2,27
Utrecht	1.244.294	1.237.430	1.187.421	552.463	555.340	523.229	2,25	2,23	2,27
Zeeland	366.143	334.471	293.616	162.149	147.892	126.473	2,26	2,26	2,32
Noord-Brabant	2.419.907	2.419.879	2.382.796	1.057.741	1.068.432	1.026.321	2,29	2,26	2,32
Limburg	1.067.392	1.001.668	926.220	487.001	460.178	415.630	2,19	2,18	2,23
Totaal	16.500.303	16.334.826	15.847.754	7.349.446	7.341.453	6.966.777	2,25	2,23	2,27

2.3 Gemeentelijke bevolkingsontwikkeling

Zoals hiervoor beschreven zijn in overleg met de regionale partners van Rijkswaterstaat ‘gewenste’ inwoneraantallen per gemeente, per scenario voor de drie toekomstjaren vastgesteld. Daarbij is rekening gehouden met de provinciale randtotalen zoals opgesteld door het PBL. Op gemeentelijk niveau zijn deze bevolkingsaantallen in de modelsimulatie gerealiseerd door middel van aanpassingen in de binnenlandse migratiestromen. Daarnaast zijn, ten einde de provinciale randtotalen voor aantallen huishoudens te benaderen, overgangskansen tussen verschillende typen huishoudens op gemeentelijk niveau aangepast.

2.4 Zonale bevolkingsontwikkeling

Ten behoeve van deze actualisatie van de SEGs is met behulp van Primos, het bevolkings- en huishoudensprognosemodel van ABF Research de demografische ontwikkeling zoals voorzien in het RC- en het GE-scenario op laag schaalniveau doorgerekend. De ontwikkelingen per NRM-zone worden bepaald door de combinatie van scenarioveronderstellingen, de ‘gewenste’ gemeentetotalen zoals die in overleg met de regionale partners van Rijkswaterstaat zijn vastgesteld en de veronderstelde ontwikkeling van de woningvoorraad per zone.

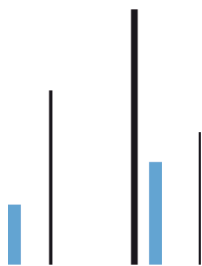
De brongegevens die gebruikt zijn voor de ontwikkeling per zone verschillen per provincie. Voor de provincies Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Zeeland en een deel van Flevoland is gebruikt gemaakt van de Nieuwe Kaart van Nederland (laatste versie maart 2010) en de opmerkingen die hierover door de regionale partners in de loop der jaren bij het actualiseren van de SEGs zijn gemaakt. Dit heeft met name bij plannen met algemene namen als “structuurvisie” geleid tot een bijstelling naar beneden van het aantal woningen in deze plannen. Voor de provincies Utrecht en Noord-Holland en de tot de Metropoolregio Amsterdam gerekende gemeenten Almere en Lelystad is gebruikt gemaakt van provinciale planinventarisaties die in GIS-formaat beschikbaar zijn gesteld. De provincies Limburg en Zuid-Holland hebben aantallen per NRM-zone aangeleverd (zonder plannamen). De provincie Noord-Brabant heeft een ten behoeve van het eigen verkeersmodel gemaakt bestand met de veronderstelde bevolkingsontwikkeling (trend) op pc6-niveau aangeleverd. Voor de provincie Gelderland is gebruikt gemaakt van informatie door

de provincie geleverd in het kader van een in 2013 door ABF Research uitgevoerde woningmarktverkenning³ voor die provincie.

Het gebruikte Primos-model werkt op CBS-buurniveau. Een gebiedsindeling die afwijkt van de gebiedsindeling zoals die in de verkeersmodellen wordt gebruikt. De NRM-indeling is een onderverdeling van viercijferige postcodegebieden. Ten einde de bevolkings- en huishoudensontwikkeling op binnengemeentelijk niveau zoveel mogelijk conform de plannen en/of wensen te laten verlopen is er per scenario een woningbouwprogramma opgesteld en zijn er verdeelsleutels van buurt naar NRM-zone toegepast. De verdeelsleutels zijn bepaald op basis van de verdeling van de bevolking over buurten en NRM-zones in het jaar 2011. In buurten/zones met woningbouwplannen zijn deze verdeelsleutels, per scenario en apart voor de jaren 2020, 2030 en 2040 aangepast om er voor te zorgen dat de toename in de juiste NRM-zone plaatsvindt.

³ Berry Blijie & Maarten Vijncke, Woningmarktverkenning 2012-2030 Gelderland, ABF Research, Delft, rapportnr. R2013-0048BB, oktober 2013

3

Leerlingen en studenten

3.1 Leerlingenplaatsen

In de SEGs zijn leerlingenplaatsen opgenomen. Per zone is het aantal leerlingen dat in die zone een onderwijsinstelling bezoekt geschat. Er wordt onderscheid gemaakt naar leerlingenplaatsen op basisscholen, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs.

Voor het jaar 2011 is voor de verschillende leeftijdsgroepen die de onderscheiden typen van onderwijs bezoeken bepaald welk aandeel dit type onderwijs bezoekt. Verondersteld is dat deze aandelen in beide scenario's in de toekomstjaren 2020, 2030 en 2040 ook van toepassing zijn.

Basisonderwijs

Om het aantal leerlingenplaatsen op basisscholen in de toekomstjaren te bepalen is per gemeente bepaald hoe de verhouding is tussen het aantal leerlingen op basisscholen en het aantal kinderen in de leeftijdsgroep 4 t/m 11 jaar. Op basis van het aantal kinderen in deze leeftijdsgroep in de toekomstjaren is met behulp van dit verhoudingsgetal geschat hoeveel leerlingen per gemeente onderwijs op een basisschool volgen. Op basis van de verdeling van het aantal leerlingen over de zones in een gemeente in 2011 is een voorlopig aantal leerlingen per zone geschat. Deze voorlopige berekening is vervolgens gecorrigeerd voor de te verwachten toename van leerlingenplaatsen (lees basisscholen) in zones met een grote groei van de bevolking. In 2030 gaat het in GE om 78 zones met een groei van meer dan 350 kinderen in deze leeftijdsgroep en in RC om 2 zones met een dergelijke toename. Met behulp van een correctiefactor die op alle overige zones is toegepast wordt gecorrigeerd voor de toename in deze zones met veel groei en wordt tevens het totaal aantal leerlingenplaatsen voor basisscholen op het voor de toekomstjaren berekende totaal aantal gebracht. Deze totalen zijn berekend op basis van de verhouding tussen basisschoolleerlingen in 2011 en het aantal kinderen in de leeftijdsgroep 4 t/m 11 jaar (96,91%).

Speciaal onderwijs

Verondersteld is dat het locatiepatroon van scholen voor het speciaal onderwijs niet aan verandering onderhevig is. Op basis van de verdeling in 2011 is het totaal aantal leerlingenplaatsen zoals dat voor dit type onderwijs in de toekomstjaren verondersteld wordt gespreid over de NRM-zones. Het totaal aantal leerlingen in het speciaal onderwijs in de toekomstjaren is berekend op basis van het aandeel van deze groep in de leeftijdscategorieën 4 t/m 17 jaar in het jaar 2011 (4,01%).

Voortgezet onderwijs

Op basis van de verhouding tussen het aantal kinderen in de leeftijdsgroep 12 t/m 17 jaar en het aantal leerlingen op scholen voor voortgezet onderwijs in 2011 op gemeenteniveau is het aantal leerlingen per gemeente in de toekomstjaren bepaald. De bestaande relatieve verdeling van leerlingen over NRM-zones is gehandhaafd. Sommige gemeenten met veel voortgezet onderwijs groeien echter relatief snel. Daarom is er per COROP-gebied gecorrigeerd om op de verhoudingsaantallen op COROP-niveau tussen leerlingen en 12-17 jarigen zoals die in 2011 bestaan uit te komen. In totaal bezoekt in Nederland 81% van deze leeftijdsgroep een school voor voortgezet onderwijs. Binnen een beperkt aantal gemeenten zijn handmatig nieuwe schoollocaties toegevoegd. Het gaat om gemeenten met grote nieuwbouwwijken als Almere, Amsterdam, Utrecht, Zuidplas.

Middelbaar Beroepsonderwijs

Het Middelbaar Beroepsonderwijs wordt door een in leeftijd gevarieerd publiek bezocht. Daarom is de ontwikkeling van het aantal 15 tot 34-jarigen per COROP-niveau gebruikt om per locatie het aantal leerlingenplaatsen in de toekomstjaren te bepalen. Vervolgens zijn deze aantallen met een op alle locaties toegepaste correctiefactor gecorrigeerd om op de landelijke totalen uit te komen. In de provincie Limburg zijn twee nieuwe MBO-locaties toegevoegd. De landelijke totalen zijn berekend als het aandeel MBO-leerlingen in de leeftijdscategorie 15 tot 34-jarigen (12,5%).

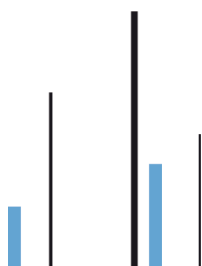
Hoger Onderwijs

Verondersteld is dat, met uitzondering van de nieuwe locatie Chemelot in de gemeente Sittard-Geleen, het locatiepatroon van de instellingen voor hoger onderwijs niet aan verandering onderhevig is. Op basis van de verdeling in 2011 is het totaal aantal leerlingenplaatsen zoals dat voor dit type onderwijs in de toekomstjaren verondersteld wordt gespreid over de NRM-zones. Het betreft uitsluitend voltijdstudenten. Voor het jaar 2011 is het aantal studenten naar leeftijd bekend. Op basis van het aandeel studenten per leeftijdsjaar is het aantal studenten in de toekomstjaren bepaald.

3.2 Studenten naar woonlocatie

Om het aantal studenten, met studiefinanciering, naar woonplaats in de toekomst te schatten is uitgegaan van de verdeling van studenten over de NRM-zones in 2011. Berekend is het aandeel studenten onder de inwoners in de leeftijdsklasse 15 tot 34 jaar (mannen en vrouwen). Dit percentage is ook in de toekomstjaren toegepast, onder gebruikmaking van een correctiefactor die er voor zorgt dat het totaal aantal studenten op de berekende totalen in de toekomstjaren uitkomt. Aangenomen is dat in de toekomst net als in 2011 87,11% van de voltijdstudenten studiefinanciering geniet.

4

Beroepsbevolking

Onderdeel van de SEGs vormen de beroepsbevolking, werkzame beroepsbevolking en de parttime werkzame beroepsbevolking naar geslacht.

Voor de omvang van de beroepsbevolking in de scenario's is geput uit een van de voorstudies van de WLO¹. De werkloosheidspercentages komen uit de WLO-publicatie². Er is een inschatting gemaakt van de verdeling van werkloosheid over mannen en vrouwen.

Tabel 4.1 Beroepsbevolking en werkloosheid in Nederland in SEGs (2020 en 2030)

	Beroepsbevolking			Werkloosheid		
	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen
GE 2030	8.850.911	4.713.026	4.137.885	4,3%	3,0%	5,8%
GE 2040	8.990.885	4.797.993	4.192.892	4,3%	3,0%	5,7%
RC 2030	7.018.560	3.884.555	3.134.005	7,4%	6,1%	9,0%
RC 2040	6.562.991	3.621.973	2.941.018	7,7%	5,8%	10,0%

Met behulp van het Carmen-model van ABF Research is op basis van de samenstelling van de bevolking naar geslacht en vijfjaarsleeftijdklassen de beroepsbevolking op buurtniveau berekend. Vervolgens zijn de aantallen met behulp van de verdeelsleutels zoals die voor de bevolking zijn opgesteld omgerekend naar NRM-zones.

Het Carmen-model maakt prognoses van de beroepsbevolking op basis van gemeentespecifieke data met betrekking tot de participatie naar leeftijd, geslacht en opleidingsniveau zoals bekend uit de Enquête Beroepsbevolking (EBB) van het CBS.

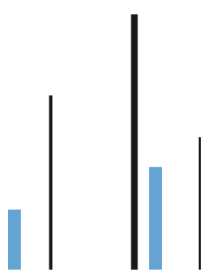
Het aandeel parttime werkzaam is in de SEGs gedefinieerd als meer dan 12 uur maar minder dan 30 uur per week werkend. Op verzoek van opdrachtgever zijn de aandelen parttime werkzaam gelijk gesteld aan de aandelen zoals die in het Onderzoek Verplaatsingen in Nederland (OVIN-CBS) zijn gemeten. Het aandeel parttime werkende mannen bedraagt daarmee 7,46%, voor vrouwen is het percentage 50,93%.

Deze aandelen zijn ook in alle toekomstjaren toegepast.

¹ H. Roodenburg en D. van Vuuren, Arbeidsaanbod in de lange-termijnsenario's voor Nederland, Centraal Planbureau, Den Haag, november 2004, CPB document no. 71, bijlage 2

² L.H.J.M. Janssen, V.R. Okker en J. Schuur, Welvaart en Leefomgeving, een scenariostudie voor Nederland in 2040, Achtergronddocument, CPB/MNP/RPB, 2006, pag. 41

5

Banen

In de nieuwe SEGs zijn het aantal banen naar vier sectoren (landbouw, industrie, detailhandel en overige) opgenomen, het totaal aantal banen (BANENTOT), het aantal zelfstandigen zonder personeel (ZELFST) en het totaal aantal banen zonder zelfstandigen (BANENTOT2).

Het aantal banen in de nieuwe SEGs is op nationaal en provinciaal niveau gebaseerd op de nieuwe uitwerking van het PBL van het GE- en RC scenario¹. De cijfers zijn echter herberekend om aan te sluiten op de in SEGs gebruikte definitie van banen. In de nieuwe scenario-uitwerking heeft het PBL ervoor gekozen het aantal banen te baseren op het arbeidsvolume zoals gebruikt in de Regionaal Economische Jaarcijfers van het CBS. Dit arbeidsvolume is op basis van vaste, sectorspecifieke factoren omgerekend naar banen van meer dan 12 uur per week. In de SEGs worden echter alle banen meegenomen, ook banen van minder dan 12 uur per week. De banen opgenomen in NRM-basisbestand 2011 zijn afkomstig uit de inventarisaties van de Stichting LISA. Op het totaal aantal banen volgens LISA is per provincie het groeipercentage toegepast dat het PBL in de nieuwe scenario-uitwerking voorziet. Dat leidt tot de aantallen zoals opgenomen in tabel 5.1².

Tabel 5.1 Herberekening randtotaal banen (totaal) in scenario's op basis van LISA 2011 en provinciale groei volgens PBL

BANENTOT Provincie	GE				RC		
	2011	2020	2030	2040	2020	2030	2040
Friesland	287.900	320.500	320.500	318.300	265.400	244.000	229.400
Groningen	270.600	314.000	324.300	324.300	250.000	230.600	214.600
Drenthe	207.900	226.900	229.100	231.300	187.900	174.600	167.900
Overijssel	544.300	616.800	637.100	641.700	508.100	478.700	454.900
Gelderland	982.700	1.096.200	1.107.500	1.119.800	915.200	854.500	816.300
Flevoland	177.500	216.100	248.200	285.500	172.100	170.800	177.500
Noord-Holland	1.406.800	1.587.500	1.581.100	1.593.800	1.312.700	1.218.600	1.136.200
Zuid-Holland	1.566.000	1.752.100	1.762.000	1.821.700	1.473.500	1.378.000	1.294.400
Utrecht	672.800	773.500	812.100	850.700	643.900	600.000	553.900
Zeeland	173.100	186.800	185.600	187.900	156.000	133.200	113.900
Noord-Brabant	1.246.300	1.365.500	1.374.400	1.407.500	1.144.700	1.067.500	1.017.800
Limburg	528.000	569.200	545.800	539.100	474.500	416.600	379.800
Nederland	8.063.900	9.023.200	9.118.400	9.310.900	7.504.700	6.967.200	6.555.100

¹ Ritsema van Eck, Jan, Hans Hilbers, Carola de Groot en Stephaan Declerck, Notitie Actualisatie Sociaal-Economische Invoergegevens Verkeers- en vervoersmodellen, PBL, 27 november 2013, Den Haag, publ.nr. 01285, pag. 6.

² Voor de goede orde: de eerder in het NRM 2013 toegepaste correctie in verband met de geconstateerde verschillen tussen het NRM-Basisbestand 2004, het LISA-bestand en de CBS-statistieken kan vanwege het in gebruik nemen van het NRM-Basisbestand 2011 achterwege blijven.

In de SEGs worden vier sectoren onderscheiden, te weten landbouw, industrie, detailhandel en overige. Met behulp van de werkgelegenheidsontwikkeling naar een aantal bedrijfstakken in de WLO-scenario's zoals gepubliceerd door het CPB³ is een schatting gemaakt van de omvang van deze vier sectoren.

Tabel 5.2 Aantal banen naar sector en type

	Landbouw	Industrie	Detailhandel	Overige	Totaal	Zelfstandigen	In loondienst
	LANDBOUW	INDUSTRIE	DETAIL	OVERIG	BANENTOT	ZELFST	BANENTOT2
2011	231.500	1.513.100	737.400	5.581.800	8.063.900	694.700	7.369.100
GE 2030	166.505	1.450.726	809.513	6.699.965	9.126.709	786.737	8.339.972
GE 2040	119.540	1.295.252	793.420	7.110.449	9.318.661	803.116	8.515.545
RC 2030	126.006	977.686	621.471	5.251.077	6.976.240	601.446	6.374.794
RC 2040	81.889	784.579	572.321	5.133.224	6.572.013	566.303	6.005.710

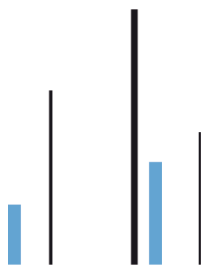
	Landbouw	Industrie	Detailhandel	Overige	Totaal	Zelfstandigen	In loondienst
	LANDBOUW	INDUSTRIE	DETAIL	OVERIG	BANENTOT	ZELFST	BANENTOT2
2011	2,9%	18,8%	9,1%	69,2%	100,0%	8,6%	91,4%
GE 2030	1,8%	15,9%	8,9%	73,4%	100,0%	8,6%	91,4%
GE 2040	1,3%	13,9%	8,5%	76,3%	100,0%	8,6%	91,4%
RC 2030	1,8%	14,0%	8,9%	75,3%	100,0%	8,6%	91,4%
RC 2040	1,2%	11,9%	8,7%	78,1%	100,0%	8,6%	91,4%

Er wordt in de nieuwe SEGs onderscheid gemaakt tussen het totaal aantal banen met en zonder zelfstandigen zonder personeel. Opdrachtgever neemt aan dat bij "eenmanszaken" woon- en werklocatie veelal samenvallen⁴. Het aantal zelfstandigen zonder personeel is geschat op basis van het aantal bedrijfsvestigingen in het LISA-bestand met één arbeidsplaats. Voor de toekomstjaren is aangenomen dat het aandeel eenmanszaken per zone niet verandert ten opzichte van het basisjaar 2011.

³ F. Huizingen en B. Smid – Vier vergezichten op Nederland – Productie, arbeid en sectorstructuur in vier scenario's tot 2040, CPB, Den Haag, 2004, no. 55

⁴ In het eerder genoemde rapport NRM Basisbestand 2011 zijn vraagtekens geplaatst bij deze aanname.

6

Inkomen

De inkomensontwikkeling loopt in de scenario's sterk uiteen. In het NRM-Basisbestand 2011 is per zone het gemiddeld besteedbaar huishoudinkomen voor het jaar 2010 opgenomen. Om de inkomensontwikkeling in de scenario's te kwantificeren is daarom een berekening gemaakt van het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden per scenario en zichtjaar op basis van prijspeil 2010.

In de WLO-publicaties wordt de inkomensgroei beschreven voor een iets anders gedefinieerd inkomen: het reëel beschikbaar inkomen per hoofd van de bevolking¹. In het GE-scenario groeit dat in de periode 2001-2020 met 3% per jaar. Voor de periode 2020 tot 2040 voorziet dit scenario een groei van het inkomen met 2,2% per jaar per hoofd van de bevolking. In het RC-scenario ligt de groei in de periode 2010-2040 beduidend lager, maar stijgt het inkomen per persoon toch nog met bijna 1% per jaar.

Voorbeeldberekening GE 2020

In tabel 4.1 is de berekening van het in de nieuwe SEGs te gebruiken gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden voor de toekomstjaren op nationaal niveau opgenomen.

Het gemiddeld besteedbaar huishoudinkomen in 2001 (b) was volgens de CBS-statistiek € 27.500. Per hoofd van de bevolking (g) komt dat neer op € 11.184. Aannemende dat de groei van het reëel beschikbaar inkomen per hoofd van de bevolking en het besteedbare inkomens per hoofd van de bevolking identiek zijn, komt op basis van de hierboven genoemde inkomensgroei in GE (h) het besteedbaar inkomen per hoofd van de bevolking in 2020 in prijspeil 2001 op € 20.869 uit. Op basis van dit gemiddeld inkomen per hoofd van de bevolking en het aantal inwoners volgens het GE- scenario in 2020 kan de inkomenssom voor heel Nederland in prijspeil 2001 (c) berekend worden. Delen door het aantal huishoudens in GE 2020 levert een gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden prijspeil 2001 (b) in GE 2020 op van € 43.225. Gecorrigeerd voor inflatie, in tabel 4.2 is de berekening van de inflatie op basis van de Consumentenprijsindex van het CBS opgenomen, is het gemiddeld besteedbaar huishoudinkomen prijspeil 2010 € 50.692 (a). Ten opzichte van 2010 is de groei van het gemiddeld besteedbaar huishoudinkomen in het GE-scenario tot 2020 daarmee 53% (j). De totale inkomenssom voor heel Nederland bedraagt in GE 2020 438 miljard prijspeil 2010 (k).

Ruimtelijk ongedifferentieerde groei

Op verzoek van opdrachtgever wordt in beide scenario's de inkomensgroei per huishouden uniform op alle zones in Nederland toegepast. Er wordt dus verondersteld dat er in de scenario's zowel op provinciaal, als binnengemeentelijk niveau geen veranderingen in de inkomensverdeling optreden. Aangezien in sommige

¹ Jansen, P.H.L.M., V.R. Okker en J. Schuur (red.), Welvaart en Leefomgeving Achtergronddocument, CPB, MNP en RPB, 2006, pag. 121. Hierin wordt het reëel beschikbaar inkomen gedefinieerd als "het beschikbaar inkomen van gezinnen, gecorrigeerd met de prijs van de particuliere consumptie. Het beschikbaar inkomen bestaat uit lonen, overig inkomen en uitkeringen verminderd met belastingen en sociale premies". Informatie met betrekking tot het verschil in groei in de periode tot 2020 en na 2020 is door RWS aangeleverd.

zones het aantal huishoudens sterker groeit of krimpt dan in andere zones en de zones qua inkomensniveau verschillen is er een correctiefactor op de berekende inkomensgroei toegepast ten einde de totale inkomenssom van Nederland op het berekende totaal te houden.

Tabel 4.1 Berekening gemiddelde groei van het besteedbaar huishoudinkomen per scenario per zichtjaar

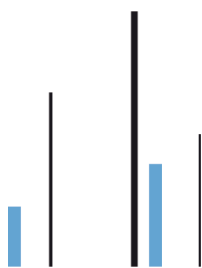
Global Economy		2001	2010	2020	2030	2040
a	Gemiddeld huishoudinkomen prijspeil 2010	€ 32.251	€ 33.200	€ 50.692	€ 60.919	€ 74.064
b	Gemiddeld huishoudinkomen prijspeil 2001	€ 27.500		€ 43.225	€ 51.945	€ 63.154
c	Inkomenssom NL prijspeil 2001	€ 188.870.000.000		€ 373.188.274.295	€ 490.505.320.867	€ 635.848.851.723
d	Huishoudens	6.868.000	7.386.144	8.633.612	9.442.725	10.068.173
e	Inwoners	15.987.000		17.882.195	18.888.727	19.677.910
f	Huishoudensgrootte	2,33		2,07	2,00	1,95
g	Inkomen per capita	€ 11.814		€ 20.869	€ 25.968	€ 32.313
h	Groei inkomen per capita per jaar vanaf 2001			3,04	2,75	2,61
i	Index inkomen per capita t.o.v. 2001			177	220	274
j	Index huishoudinkomen t.o.v. 2010	97,14	100,00	153	183	223
k	Inkomenssom NL prijspeil 2010	€ 221.497.798.155	€ 245.219.980.800	€ 437.657.547.803	€ 575.241.428.258	€ 745.693.443.192
	Index huishoudinkomen t.o.v. 2010 gecorrigeerd voor ruimtelijke spreiding in SEGs			152	181	220

Regional Communities		2001	2010	2020	2030	2040
a	Gemiddeld huishoudinkomen prijspeil 2010	€ 32.251	€ 33.200	€ 37.438	€ 41.623	€ 45.977
b	Gemiddeld huishoudinkomen prijspeil 2001	€ 27.500		€ 31.923	€ 35.491	€ 39.205
c	Inkomenssom NL prijspeil 2001	€ 188.870.000.000		€ 234.611.944.525	€ 256.547.638.494	€ 283.388.197.702
d	Huishoudens	6.868.000,00	7.386.144	7.349.305,97	7.228.436,40	7.228.436,40
e	Inwoners	15.987.000		16.499.932	16.333.766	16.333.766
f	Huishoudensgrootte	2,33		2,25	2,26	2,26
g	Inkomen per capita	€ 11.814		€ 14.219	€ 15.707	€ 17.350
h	Groei inkomen per capita per jaar			0,98	0,99	0,99
i	Index inkomen per capita t.o.v. 2001			120	133	147
j	Index huishoudinkomen t.o.v. 2010	97,14	100,0	113	125	138
k	Inkomenssom NL prijspeil 2010	€ 221.497.798.155	€ 245.219.980.800	€ 275.141.786.060	€ 300.866.929.889	€ 332.344.267.560
	Index huishoudinkomen t.o.v. 2010 gecorrigeerd voor ruimtelijke spreiding			112	122	142

Tabel 4.2 Cumulatieve inflatie 2001-2010 op basis van Consumentprijsindex CBS

	jaarlijkse inflatie	cumulatief vanaf 2001
2001	4,5	1,00000
2002	3,4	1,03400
2003	2,1	1,05571
2004	1,2	1,06838
2005	1,7	1,08655
2006	1,1	1,09850
2007	1,6	1,11607
2008	2,5	1,14397
2009	1,2	1,15770
2010	1,3	1,17275

7

Buitenland

Er zijn in Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en België geen regionale scenariostudies voorhanden die direct aansluiten bij de methodiek van de WLO-scenario's die voor Nederland zijn opgesteld. Uit praktische overwegingen is er in de eerste door ABF Research in 2008 opgestelde versie van de SEGs voor de hieronder beschreven benaderingswijze gekozen. Opdrachtgever heeft er voor gekozen om de SEGs voor het buitenland niet aan te passen. Er is eerder wel in het kort verkend hoe een aanpassing van de SEGs op basis van actuele inzichten er voor het buitenland uit zou kunnen zien. Daarvan is het rapport Actualisatie SEGs 2014 verslag gedaan¹.

7.1 Bevolking en beroepsbevolking

Ten aanzien van de bevolkingsontwikkeling en de ontwikkeling van de beroepsbevolking is in eerste instantie uitgegaan van de groeipercentages voor Nederland in RC en GE. Voor Duitsland en België is een regionale differentiatie aangebracht. In gebieden waar door het "Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung" op korte termijn krimp wordt verwacht (Oost-Duitsland) zijn de groeipercentages meer verlaagd dan in gebieden met een beperkte groei.

Voor België is onderscheid gemaakt in Vlaanderen, Wallonië en Brussel waarbij de groei in Vlaanderen iets hoger ligt dan in de andere twee gebieden. De resulterende bevolkingsverwachtingen zijn vervolgens op nationaal niveau vergeleken met de verwachtingen (destijds) van het Europese Bureau voor de Statistiek (EUROSTAT). Als resultaat van deze vergelijking zijn de gewichten voor Duitsland nogmaals beperkt aangepast.

7.2 Werkgelegenheid

Voor elk van de vier bedrijfstakken in Nederland is bepaald met welke groeipercentages de werkgelegenheid in de perioden 2004-2020 en 2004-2030 is gegroeid. Deze groeipercentages zijn vervolgens tegen de Europese waarden uit het NRM basisbestand van 2004 gezet. Vervolgens is daarbij in het geval van Duitsland en België een regionale differentiatie gemaakt. Voor Duitsland geldt dat voor de gebieden waar in de toekomst door het "Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung" relatief weinig groei wordt verwacht de groeipercentages (voor alle scenario's) enigszins zijn verlaagd (het betreft vooral de voormalige Oost-Duitse gebieden). In de gebieden waar naar verhouding sterke groei wordt verwacht zijn de groeipercentages iets verhoogd.

In België is aangesloten bij de korte termijn groeiverwachtingen van het Federaal Planbureau. Deze instantie verwacht naar verhouding meer groei in Vlaanderen dan in Brussel en Wallonië. Daarom zijn in Vlaanderen de groeipercentages iets verhoogd en zijn de groeipercentages in Brussel en Wallonië iets verlaagd.

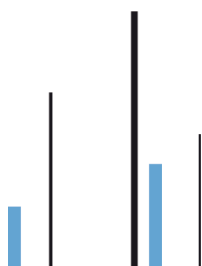
¹ Zie paragraaf 7.4 in het rapport *L.M.G. Groenemeijer – Sociaal-economische gegevens voor NRM 2014 – Actualisatie SEGs 2020-2030-2040*, ABF Research, 2 februari 2014, Delft, r2014-0002LG

7.3 Aanpassingen ten behoeve van SEGs NRM 2014

De verbeteringen in de gebiedinsdeling zoals beschreven in het rapport NRM Basisbestand 2011 zijn in deze versie van de SEGs voor de toekomstjaren verwerkt.

In het kader van de Actualisatie 2014 is een verkenning uitgevoerd naar eventuele aanpassingen van de scenario's voor de buitenlandse zones op basis van voorhanden zijnde scenariostudies en prognoses van in de ons omringende landen. Opdrachtgever heeft er echter voor gekozen om de SEGs voor het buitenland niet aan te passen en gegevens voor het nieuwe zichtjaar 2040 "trendmatig" te bepalen. In RC zijn daartoe de gegevens van 2030 conform de inwonersdaling in Nederland met 3.0% verminderd. In GE zijn de gegevens van 2030 met 4,2% vermeerderd, conform de inwonersgroei in Nederland in dit scenario.

8

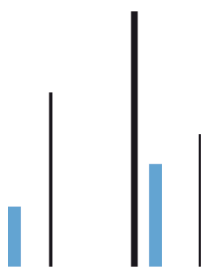

Controles

De complexiteit van het produceren van SEGs is groot als gevolg van de verschillende zonale indelingen, afwijkende productieprocessen voor binnen- en buitenland, cijfers uit diverse modules, verzoeken op diverse momenten in het proces om zaken te wijzigen, en een groot aantal op te leveren bestanden. Om zoveel mogelijk fouten te voorkomen is er een protocol opgesteld waarin het productieproces van de definitieve bestanden wordt beschreven. Naast deze 'afvinklijst' wordt er zoals altijd een overzicht bijgehouden van ingediende wensen en opmerkingen en de afhandeling daarvan. Deze zijn opgenomen in de bijlage.

In de Moederbestanden zijn met behulp van (matrix)formules een aantal controlemechanismen opgenomen waardoor er bijvoorbeeld gesignaleerd wordt of percelen afwijkende totalen voor variabelen hebben, of er zones zijn waar categorieën of sectoren niet tot totalen optellen, of meer huishoudens dan inwoners voorkomen, etc.

Ter afsluiting van het hele productieproces zijn de controles nog een keer doorlopen, waarbij per scenario zowel de productie van het moederbestand en de percelen (alle dbf-bestanden) nogmaals gecontroleerd zijn. Naast de systematische controles zijn er ook steekproefsgewijs zones in de percelen gecontroleerd.

Bijlage – Commentaren en verwerking

provincie	opmerking/vraag	verwerking/reactie
Groningen	géén	geen aanpassingen nodig
Friesland	geeft aan dat het aantal woningbouwplannen in de database te hoog is	in GE zijn er (veel meer) plannen nodig dan in trendprognose. Oude plannen werden gebruikt als indicatie voor plannen in GE. Gezien de reactie is de lijst met plannen nogmaals aangepast op basis van de opmerkingen die eerder door Friesland zijn aangeleverd. De woningbouw in GE vindt nu minder dan voorheen plaats in "oude" plannen.
Drenthe	woningbouwaantallen in plannendatabase deels aangepast	verwerkt + aantal oude structuurplannen deels laten vervallen
Overijssel	aangepaste bevolkingstotalen per gemeente	verwerkt
Gelderland	aangepaste totalen van bevolking en arbeidsplaatsen per gemeente	verwerkt
Flevoland	aantal wijzigingen in bevolking en arbeidsplaatsen op gemeente/zoneniveau	verwerkt
Utrecht	gemeente Amersfoort wil trendprognose bevolking toepassen op een aantal gemeenten. Provincie Utrecht kan niet reageren ivm vacature; in tweede instantie heeft Amersfoort wijzigingen in de verhouding tussen de Amersfoortse zones doorgegeven (inwoners en arbeidsplaatsen)	geen aanpassingen op gemeenteniveau gedaan. Toepassen van trendprognose op een paar gemeenten betekent in GE dat andere gemeenten (nog) harder gaan groeien. Dat lijkt niet erg plausibel. De wijzigingen op zoneniveau in Amersfoort zijn doorgevoerd.
Noord-Holland	diverse verzoeken van gemeenten om totalen aan te passen. Provincie wil beperkt aantal gemeenten aanpassen. Diverse wijzigingen op zonaal niveau. Plannendatabase hier en daar cryptisch	Opmerkingen provincie verwerkt. Andere gemeentetotalen niet aangepast aangezien onduidelijk/niet afgestemd is welke andere gemeenten dan veranderen. Wijzigingen op zoneniveau zijn zo goed mogelijk doorgevoerd. Planinventarisatie woningbouw provincie is gebruikt.
Zuid-Holland	nieuwe streefaantallen bevolking en arbeidsplaatsen per zone en bandbreedte per gemeente	verwerkt
Zeeland	nog geen nieuwe prognoses	geen aanpassingen nodig

provincie	opmerking/vraag	verwerking/reactie
Noord-Brabant	vorig jaar gemaakte verdeelsleutels op basis van aanlevering op pc6-niveau toepassen op nieuw aangeleverde gemeentelijke randtotalen	nieuwe gemeentelijke randtotalen verwerkt
Limburg	nieuwe gemeentetotalen. Voor een aantal zones wijzigingen in plannen. Verplaatsing deel MBO, HBO/WO leerlingenplaatsen	verwerkt
Algemeen		naar aanleiding van opmerkingen is in de plannendatabase nu de woningbouwontwikkeling in RC en GE opgenomen alsmede de namen van plannen die bekend zijn. Dit leidt hopelijk tot meer duidelijkheid dat er in twee scenario's gedacht moet worden. Voorts is per landsdeel het ID-nummer van de NRM-zones in het desbetreffende perceel van het NRM toegevoegd.